

lysemetoder vil sandsynligvis gøre OCT til et effektivt redskab i behandlingen af PÅVG og forebyggelse af synstab.

Forf.s adresse: Toldbodgade 11, st. tv., DK-1253 København K.
E-mail: jlh@dadlnet.dk
Forsvaret finder sted den 19. maj, kl. 14.00, i Lille Auditorium, Amtssygehuset i Herlev, Herlev.
Bedømmere: Jørgen Villumsen, Susanne Krag og Peter Åsman, Sverige.
Vejledere: Erik Krogh, Michael Larsen og Anders Heijl, Sverige.

Kursusreservelæge Lone Smidstrup Friis:

Sygdomsopfattelse og behandlingserfaring hos intensivt behandlede patienter med akut myeloid leukæmi

Ph.d.-studiet er gennemført på Hæmatologisk afdeling, Odense Universitetshospital, og Institut for Almen Medicin, Syddansk Universitet, i perioden 1.6.2000-31.5.2003.

Formålet med afhandlingen er via kvalitative interviews at belyse AML-patienters sygdomsopfattelse (*illness*), håndtering af sygdom og informationsbehov/-søgning på forskellige tidspunkter i forløbet.

Illness er beskrevet under overskrifterne: årsagsforklaringer, symptomer, »patofysiologi«, indlæggelse, behandling og prognose. Patienternes forklaringsmodeller var relateret til deres individuelle oplevelser og kropslige erfaringer. Der var forskel på de ældres (>70 år) og yngres sygdomsopfattelse. De yngre var i modsætning til de ældre optaget af, hvordan de selv kunne påvirke forløbet, som de på forskellig vis søgte at gøre håndterbart og kontrollerbart.

Patienternes informationsbehov og informationssøgning var tæt relateret til *illness*. De var ikke optaget af generel, medicinsk information om sygdom og behandling, men fokuserede på individuel information om psykosociale aspekter og håndtering af konkrete, praktiske problemer. Patienterne ønskede ikke specifik information om prognosen, idet de frygtede at miste håbet. Ingen patienter søgte medicinsk information uden for afdelingen. De pårørende søgte derimod ofte medicinsk information på egen hånd især via internettet. Analysen er perspektiveret med sociologiske teorier som bl.a. sygerollen i det moderne og senmoderne samfund.

Ved at rette opmærksomheden mod patienternes sygdomsopfattelse opnås en større forståelse af, hvordan den enkelte patient skaber mening med sygdom og opfatter sammenhænge, hvilket er en forudsætning for at skabe en meningsfuld læge-patient-kommunikationen – og derigennem styrke patienttilfredsheden.

Forf.s adresse: Poul Møllersvej 7, DK-5230 Odense M.
E-mail: lfriis@health.sdu.dk
Forsvaret fandt sted den 5. maj 2004.
Bedømmere: Henri Goldstein, dr.phil. Bo Jacobsen og Thorkil Sørensen.
Vejleder: mag.scient. Beth Elverdam.

Læge Claus Otto Lund:

Vascular effects of substances with estrogen-like action in a rabbit model

Ph.d.-afhandlingen er udført på gyn./obst. afdeling, H:S Hvidovre Hospital, og bygger på fem artikler.

Formålet var at undersøge virkningen af kronisk behandling med østrogen eller soyaberiget diættilskud (Soylife) på karfunktion, og at udvikle en metode til at kvantitere specifikke vaskulære mRNA-transkripter. Den akutte effekt på kar-tonus af tibolon (Livial) og dets metabolitter blev undersøgt.

Langtidsstudiet blev udført på ovariektomerede homozygote WHHL-kaniner, behandlet med 17 β -østradiol, Soylife, eller placebo. P-kolesterol var højere i Soylife-gruppen, mens LDL og p-endothelin-1 var uafhængige af behandling. Endothelinreceptor A og B mRNA, bestemt vha. *realtime* PCR i fire koronare og cerebrale arterier, var uafhængig af behandling, mens den relative endothelinreceptor-ekspression afveg i proksimale koronararterier. Aterosklerose ses i netop de proksimale koronararterier, tydende på en sammenhæng mellem aterosklerose og endothelinreceptor-ekspression. Behandlingen havde ingen effekt på endothelafhængig og -uafhængig relaksation samt på ekspresionen af eNOS mRNA i cerebrale arterier. Hyperkolesterolemia kan dog i sig selv influere på disse parametre og derved maskere en behandlingseffekt. Fundene kan være unikke for WHHL-kaniner, hvor den kolesterolsænkende effekt af østrogen ikke ses.

I myografforsøg på arterier fra ubehandlede hunkaniner, inducerede tibolon og dets metabolitter akut nongenomisk relaksation, sammenlignelig med 17 β -østradiol. Resultatet afspejler måske en farmakologisk snarere end en fysiologisk virkning af tibolon, idet relaksation ses ved ufysiologisk høje koncentrationer.

Forf.s adresse: Hegnsvej 155, DK-2850 Nærum.
E-mail: col@dadlnet.dk
Forsvaret fandt sted den 7. maj 2004.
Bedømmere: Carsten Lenstrup, Axel Forman og Mogens Fenger.
Vejledere: Bent Ottesen, cand.scient. Jesper Eugen-Olsen og Lisbeth Nilas.